

A KÚRIA

Kvk.I.37.226/2015/2.szám

A Kúria a dr. ... Ügyvédi Iroda által képviselt kérelmezőnek a Nemzeti Választási Bizottság 2015. február 12-én kelt 17/2015. számú határozata ellen benyújtott bírósági felülvizsgálat folytán meghozott Kúria Kvk.I.37.191/2015/3. számú végzése elleni alkotmányjogi panasz eljárás során keletkezett Alkotmánybíróság IV/614/2015. határozata alapján meghozta az alábbi

v é g z é s t :

A Kúria a Nemzeti Választási Bizottság 17/2015. számú határozatát megváltoztatja és megállapítja, hogy a kérelmező a „A FIDESZ-nek van tizenegy jelöltje tizenegy különböző mezben. Kamujelöltekkel és az ellenzéki szavazók megosztására készülők kalandor(ok)kal állt fel a FIDESZ-es csapat.” kijelentésével jogsértést nem követett el.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az államviseli.

A végzés ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A Magyar Munkáspárt a Veszprém Megye 01.számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottsághoz (továbbiakban: OEVB) kifogást nyújtott be a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 2. § (1) bekezdés a) és e) pontjában foglalt alapelvek megsértése miatt. Kifogásában előadta, hogy ... független jelölt 2015. február 1-jén Budapesten, a Kossuth téren tartott politikai demonstráción magát egyedüli baloldali jelöltnek minősítette, és a többi jelöltet, köztük a kifogástevőét is hamis színben tüntette fel. Az elhangzott állítások bizonyítására egy linket jelölt meg, melyet azonban az első fokú eljárásban nem sikerült megnyitni, és a videót lejátszani. Emiatt az OEVB a kifogást alaki hibásnak minősítette és a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasította a Ve. 212. § (2) bekezdés b) pontjára hivatkozással.

A fellebbezés folytán eljáró Nemzeti Választási Bizottság (továbbiakban NVB) 2015. február 12-én meghozott 17/2015. számú határozatával a kifogásnak helyt adott és megállapította, hogy ... független jelölt a kifogás bizonyításaként megjelölt felvételen elhangzott: „A FIDESZ-nek van tizenegy jelöltje tizenegy különböző mezben. Kamujelöltekkel és az ellenzéki szavazók megosztására készülők kalandor(ok)kal állt fel a FIDESZ-es csapat.” kijelentése valótlan ténymegállapítást tartalmaz, ezért megsértette a Ve. 2. § a) és e) pontjában foglalt, a választás tisztaságának megóvása, valamint a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás választási eljárási alapelveket. A jogsértőt eltiltotta a további jogsértéstől.

Döntésében kifejtette, hogy a kifogás tartalmazott minden, a Ve.

Kvk.I.37.226/2015/2.szám

212. § (2) bekezdése szerinti kötelező tartalmi elemet, az érdeemben vizsgálható volt, annál is inkább, mert a hivatkozott linken a rendezvényről készült videó megtekinthető és értékelhető volt. Ami a kifogás érdemi részét illeti, rögzítette, hogy a határozat rendelkező részében szereplő idézet alkalmas a már hivatkozott alapelvek megsértésére. Kifejtette, hogy a következetesen alkalmazott joggyakorlat szerint a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás, valamint a választás tisztaságának megóvása alapelvek sérelme akkor állapítható meg, ha a választásban résztvevők a választással kapcsolatos jogukat, így a kampányhoz való jogukat oly módon gyakorolják, hogy valótlan tények állításával vagy egyes tények elferdítésével megkísérik a választókat megtéveszteni és ezáltal ellenfeleik választási esélyeit csökkenteni.

A Ve. alapelveinek megfelelő joggyakorlás akkor valósul meg, ha a választópolgárokat őket érintő minden társadalmi kérdésben a valóságnak megfelelően tájékoztatják. A vélemény önmagában nem vezet az alapelvek sérelmére, de a valótlan tartalmú tényállítások már alkalmasak arra, hogy megtévezzék az állampolgárokat. A kérelmező azáltal, hogy saját magán kívül az összes nyilvántartásba vett jelöltet a FIDESZ - Magyar Polgári Szövetség jelöltjeként nevezett meg politikai és választójogi értelemben azonosította e jelölő szervezettel. A kérelmező kijelentései a véleménynyilvánítás túl olyan ténymegállapítást tartalmaznak, amely eltér a valóságtól.

A Nemzeti Választási Bizottság döntése ellen a Ve. 228. § (2) bekezdésben meghatározott határidőn belül kérelmező felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a határozat megváltoztatása és a kifogás elutasítása érdekében. A kérelmező szerint a kérelmezett túlterjeszkedett a kifogáson, mert annak helyes értelmezése esetén kizárólag a Magyar Munkáspárt és jelöltje vonatkozásában lehetett volna dönteni a jogsértésről. Meghatározta azokat a pontokat amelyekben szerinte a kifogástevő állásfoglalást kért. A kifogásból a „fideszes csapat” megjelölés sérelmezése nem olvasható ki, a Magyar Munkáspárt nem kifogásolta a FIDESZ - Magyar Polgári Szövetséggel történő azonosítást, illetve helytelenül került idézésre beszéde és az leírva sem került becsatolásra.

Azáltal, hogy a kérelmezett a fellebbezési eljárásban csatolt DVD felvétel alapján érdeemben döntött a kifogásról, megsértette a Ve. 225. §-ban írtakat. Az OEVB indokolása helytálló e tekintetben, a kifogás érdemi elbírálására a megfelelő bizonyíték előterjesztésének hiánya okán nem kerülhetett sor, az a fellebbezési eljárásban nem volt pótolható.

A kérelmező szerint a tényeknek nem felel meg, hogy egyedüli baloldali jelöltnek minősítette magát, illetve a „FIDESZ-es jelöltek” legyőzéséről beszélt volna. A „fideszes kalandor” és „kamujelölt” kifejezések véleménynyilvánítás körébe tartozó megnyilvánulás és nem tényközlés. A kérelmezőnek joga van értékítélet megfogalmazására és az elmúlt idők történései, a jelölés körülményei alapján a kérelmező joggal jutott erre a szubjektív következtetésre a Magyar Munkáspárt jelöltje tekintetében. Olyat pedig nem állított, hogy a Magyar Munkáspárt jelöltje etikátlan, jogszerűtlen módon indulna a választáson.

Kvk.I.37.226/2015/2.szám

Okszerűtlen az az értelmezés is, hogy kérelmező valamennyi jelölt esetében a FIDESZ jelöltséget állítaná. Csupán azt a politikai véleményét fogalmazta meg, hogy az ellenzéki szavazatok megosztása a FIDESZ politikai érdekét szolgálja. Kúriai döntésre hivatkozva tiltakozott a vitatott közlés ténymegállapításként történő kezelése ellen. Hangsúlyozta azt is, hogy nem a választások által érintett polgárok előtt, hanem Budapesten került sor beszéde elmondására, így ez nem eredményezhette a választópolgárok befolyásolását, ezáltal a választási alapelvek sérelmét. Megítélése szerint a ténymegállapítás fogalmát kiterjesztően értelmezte a kérelmezett, ez sérti az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében rögzített véleménynyilvánítási alapjogot.

X.Y. független országgyűlési képviselőjelölt Kvk.I.37.191/2015. számon iktatott beadványában - már a kérelmező bírósági felülvizsgálat iránti kérelme benyújtása előtt - az NVB határozatának helybenhagyását kérte.

A Kúria Kvk.I.37.191/2015/3. számú végzésével az NVB határozatát helyben hagyta.

Rögzítette, hogy az eljárásban előtárt adatok és bizonyítékok alapján a felülvizsgálati kérelemben foglalt okokból az NVB határozata nem jogszabálysértő, illetve nem állapítható meg helytelen mérlegelés sem.

A Kúria döntése ellen a kérelmező a véleménynyilvánítás szabadságához való jog sérelmére alapított alkotmányjogi panaszt nyújtott be. Az Alkotmánybíróság 2015. február 24. napján kelt IV/614/2015. számú határozatával megállapította, hogy a Kúria Kvk.I.37.191/2015/3. számú végzése alaptörvény-ellenes, ezért azt megsemmisítette.

A Kúria a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény XXIV. fejezete szerinti eljárás alapján Kpkf.IV.37.219/2015/2. számú végzésével a Kvk.I.37.191/2015/3. számú ügyben eljáró tanácsát új eljárásra és új határozathozatalra utasította.

Az új eljárásban a Kúria megállapítja, hogy a felülvizsgálati kérelem érdemi részében alapos.

A kérelmező bizonyíték előterjesztése körében kifejtett érvelése ugyanakkor az alábbiak szerint alaptalan:

Nem tévedett az NVB, amikor a kifogás érdemi elbírálását elutasító OEVB határozattal szemben a közölt „link“-et érdemi elbírálásra alkalmasnak tekintette. Helyesen utalt arra, hogy a bizonyítékok köre nincs taxatív felsorolva a Ve-ben, és a XXI. században széleskörűen elterjedt az internetre feltett, az interneten megtalálható videofelvétel közzlése, szerepeltetése a beadványban elegendő megjelölést tartalmazott a bizonyítás lefolytatására.

A Kúria vizsgálta, hogy a kifogásban, az OEVB határozatában, a fellebbezésben és az NVB határozatában miként jelenítették meg a vitatott linket:

Kifogás:

Kvk.I.37.226/2015/2.szám

http://mandiner.hu/cikk/20150201_tavasz_jon_orban_megy_elo_kozvetit_es_a_tuntetesrol

OEVB:

„http://mandiner.hu/cikk/20150201_tavasz_jon_orban_megy_elo_kozvetites_a_tuntetesrol”

Fellebbezés:

http://mandiner.hu/cikk/20150201_tavasz_jon_orban_megy_elo_kozvetit_es_a_tuntetesrol

OVB:

http://mandiner.hu/cikk/20150201_tavasz_jon_orban_megy_elo_kozvetit_es_a...

Ha valaki szöveg, fotó, mozgókép megtekintése érdekében linkre utal, figyelemmel kell lennie arra az alapvető szabályra, hogy szóköz, ékezetes betű nem lehet a linkben.

Megállapítható, hogy a kifogást benyújtó e szabály szerint jelölte meg a linket, de a teljes link aláhúzással történt kiemelés miatt (amit okozhatott a szövegszerkesztő is) a szóköz helyett alkalmazandó „_” jel csak nagyon nehezen látható. Az OEVB határozatban szereplő link megjelölés nem felel meg az internet szabályainak (szóköz és 2 esetben ékezet, „u” helyett „ü”), ilyen formában valóban nem volt megnyitható a link. A fellebbezés nem új bizonyítékot nyújtott, hanem a korábban is helyesen megjelölt linket most aláhúzás nélkül írta, és ugyanazt a tartalmat (a linkről letöltve) DVD-n is csatolta. Az NVB határozata is helyesen tartalmazza a linket, a határozatát nem a DVD-n benyújtott felvételre, hanem a linken elérhető tartalomra alapozta, ekként nem valósult meg a Ve. 225. §-ra alapított jogsértés.

Nem állapítható meg a kifogást előterjesztő kérelmén való túlterjeszkedés sem, mert a kérelmező sem egyes pártok jelöltjeiről, hanem valamennyi, a választáson induló jelöltről fogalmazott meg egységes véleményt, melyet együttesen kellett elbírálni.

Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdés megsértésére alapított alkotmányjogi panasz kapcsán az alábbiakat fejtette ki:

„Az Alkotmánybíróság 1/2013. (I.7.) AB határozata indokolásának [93]-[94] bekezdése értelmében az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében elismert véleménynyilvánítási szabadság kiterjed a választási kampány során a jelöltek és a jelölő szervezetek által folytatott kampánytevékenységre. Ennek egyik eszköze kampánygyűléseken való felszólalás, vagy más, a gyülekezési törvény hatálya alá tartozó rendezvényen való részvétel és megnyilvánulás (beszéd tartása). (...) A választási kampány a közügyek szabad vitatásának egyik, a választójog szabályai körébe vont megnyilvánulása. E nélkül a választópolgárok nem, vagy csak komoly nehézségek árán tudnák eldönteni, hogy kire szavazzanak. A választási kampány során tehát nemcsak egyszerűen a közügyeket vitatják meg az emberek, hanem tájékozódnak annak érdekében, hogy a szavazás napján megfontolt döntést tudjanak hozni. A jelen ügyben ez azért releváns, mert az alkotmányossági vizsgálat tárgyát képező

Kvk.I.37.226/2015/2.szám

bírói döntés választási kampány során tett konkrét megnyilvánulást érint.

Választási kampányban tipikusan a közszereplők egymás közti kontextusában kell értelmezni és megítélni a véleménynyilvánítási szabadságot, illetve annak korlátait. Ez mindenekelőtt annyit jelent, hogy az egymással versengő jelöltek igyekeznek előnyt szerezni, s ennek elérése érdekében nyíltan és akár kendőzetlenül is megnyilvánulhatnak. Társadalmi érdek, hogy a kampányban nemcsak a közügyeket, hanem az egyes jelöltek alkalmasságát és a jelölő/támogató szervezet programját is megvitassák. Ez alkalmanként kemény verbális csatározásokat is jelenthet, de ez része a kampány során megvalósuló véleménynyilvánítási szabadságnak. Ha jogvitára kerül sor, a bíróságnak az Alaptörvény 28. cikkében foglaltak szerint kell eljárnia, vagyis úgy, hogy a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezzék. A jelen ügyben vizsgált bírói döntés ugyanakkor megragadva a kijelentés direkt tartalmánál, nem vette figyelembe, hogy az indítványozó véleményként fejtette ki mondandóját."

A Kúriát az Alkotmánybíróság döntése az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 39. § (1) bekezdése értelmében köti, attól - még egyet nem értés esetén - sem térhet el.

A IV/614/2015. AB határozat alapján a kérelmező kifogásolt kijelentése véleménynyilvánításnak minősült, ezért jogsértően járt el az NVB, mikor a kérelmezőt elmarasztalta a választás tisztaságának megóvása, valamint a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás választási eljárási alapelvek megsértésében. A fentiekre figyelemmel a Kúria az NVB 17/2015. számú határozatát a Ve. 231. § (5) bekezdés b./ pontja alapján megváltoztatta.

A tárgyi illetékeljegyzési jog folytán le nem rótt illetéket a bírósági eljárásban alkalmazandó költségmentességi eljárásról szóló 6/1986. (VI.26.) IM r. 14. § alapján az állam viseli.

A Kúria határozata ellen a további jogorvoslat lehetőségét a Ve. 232. § (5) bekezdése kizárja.

Budapest, 2015. február 26.

Dr. Hajnal Péter sk. a tanács elnöke, Dr. Heinemann Csilla sk. előadó bíró, Huszárné dr. Oláh Éva sk. bíró